

18

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
MINISTRIA E MJEDISIT JETESOR
DHE PLANIFIKIMIT HAPESINOR
20 Бр. № 18-2113/2023 18-6646/1
20 год. - vit
СКОПЈЕ - SHKUP

Извештај
за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Новаци за 2023

Министерството за животна средина и просторно планирање врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на министерката за животна средина и просторно планирање со бр. 18-2113/1 од 17.03.2023 година, подготви Прашалник кој беше доставен до општините дадени во Планот со цел да се изврши надзор на законитоста на работата на општините во областа на животната средина.

На ден 02.05.2023 година, Општина Новаци до Министерството за животна средина и просторно планирање (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-2113/2 од 17.03.2023 година), достави допис бр.18-2394/4 со прилог пополнет Прашалник за надзор над законитоста на работата на општините.

Пополнетиот Прашалник во однос на спроведување на законодавството од областа на животната средина беше разгледан од страна на Комисијата и при тоа се дојде до следните констатации заради увидени недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и комисијата дава неколку препораки:

➤ По однос на обврските согласно Законот за животна средина:

Мерка:

- Потребно е општината да донесе нов ЛЕАП.

➤ Во однос на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека:

Општина Новаци се изјасни дека ја спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина, преку договор за меѓуопштинска соработка со Општина Битола и за истите не се води регистар на издадени решенија за елаборати.

Мерка:

Да се започне со водење на регистар за одбрани елаборати во кој ќе се внесат и претходно одобрените/неодобрените елаборати.

Препорака:

Доколку постои можност да се вработи лице кое би работело на областа на животна средина и која ќе ги одобрува Елаборатите за заштита на животната средина.

➤ Во однос на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека :

-Општината ја спроведува постапката за издавање на Б- интегрирани еколошки дозволи како и нивно обновување.

-Имаат издадена една Б- интегрирана еколошка дозвола, имат едно барање за обновување на Б-интегрирана еколошка дозвола, чија постапка била во тек и ја работел службеникот од Општина Битола за тоа што Општина Новаци има склучено договор за меѓуопштинска соработка со Општина Битола.

-Општина Новаци нема назначено лице за издавање на Б интегрирана еколошка дозвола моментално имаат склучено договор за меѓуопштинска соработка со општина Битола, Лубо Атаносовски е вработен во општина Битола кој е овластено лице за издавање на Б- интегрирани еколошки дозволи на територијата на општина Новаци.

Препораки:

-Потребно е издадените дозволи да се следат и за истите редовно да се пресметуваат надоместоци за Б-ИЕД.

➤ Во областа на отпадот комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Се препорачува, општината да ги следи и да земе активно учество при воспоставување на регионалниот систем за управување со отпад.

- Се препорачува, Градоначалникот на општината да одреди локации каде ќе се постават садови за собирање и селектирање на отпадот со кои ќе се овозможи селектирање и на опасниот отпад од домаќинствата, согласно обврските во рамките на Закон за проширена одговорност на производители.

- Се укажува од страна на Комисијата, Градоначалникот да води грижа за исполнување на обврската, селектирање на отпад, од страна на давателите на услугата во соработка со постапувачите на посебни текови со отпад не само со отпад од пакување туку и за сите останати посебни текови со отпад.

- Се препорачува, Општината да отпочне со водење на Катастар за својата територија, каде ќе се евидентираат создавачите на неопасен и опасен отпад согласно член 101 од Закон за управување со отпад.

- Се препорачува, Општината да отпочне со исполнување на обврската за објавување на податоци кои се однесуваат на состојбата на состојбата во управување со отпад, за постигнатиот напредок, идните активности за подобрување на состојбата за управување

со отпад, како и споредбени податоци за постојната со претходната состојба за управување со отпад, согласно член 102 од Закон за управување со отпад.

➤ Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Општината согласно член 26 и 28 од ЗВ за водните тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот за населените места во Новаци за кои не се прибавени дозволи за користење на вода потребно е да се прибават, исто така и за испуштања или фрлање материи и супстанции во реципиенти за населените места во општина Новаци за кои не е прибавена дозвола за испуштање согласно член 79 од ЗВ потребно е истата да се прибави. За издадените дозволи за користење за вода или дозвола за испуштање, шест месеци пред истекот на рокот на важност на дозволите потребно е да се достави барање за нивно продолжување до Министерството за животна средина и просторно планирање.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на Одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Согласно член 116 треба да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води кои што влегуваат во системите за собирање и пречистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Општината изработениот Оперативен план за заштита и одбрана од поплави да продолжи да го спроведува истиот и да продолжи да ги превзема предвидените мерки за заштита. Планот за заштита и одбрана од поплави особено да содржи: топографски, хидролошки, хидротехнички, демографски, стопански и други подлоги и податоци, граници на загрозеното подрачје, работи и мерки што се преземаат и извршуваат пред

опасноста и за време на одбраната од поплави и органи надлежни за заштита и одбрана од поплави.

- Општината согласно член 143 од ЗВ да изработува, доставува и објавува извештаи за активностите кои се реализирани во претходната година како и за предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозуено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Општината исто така да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје согласно член 141 од ЗВ.

- Согласно член 131 од ЗВ во населените места кои се на територија на Општина Новаци потребно е да се определи ширина на крајбрежен појас на водотеците за кои не е определен истиот и тоа: ширината на крајбрежниот појас на водотеците ја определува советот на општините и советот на градот Скопје, на предлог на градоначалникот на општините и на градот Скопје, по претходна согласност на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина. Како и согласно член 132 да го уреди пристапот до крајбрежниот појас на водотеците, езерата и акумулациите за спорт, рекреација и слични активности.

- Општината за водните тела кои не се опфатени со мерните места од државната мрежа согласно член 145 став 3 од ЗВ можат да воспоставуваат локални мрежи на мерни места за мониторинг на водните тела и за да се врши мониторингот да донесат Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ, како и да доставуваат податоци од извршениот мониторинг согласно член 156 ЗВ.

➤ Во областа на просторното планирање комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

1. Општината не ги исполнила обврските (согласно член 5 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, "Службен весник на РМ" бр.3 9/04), каде што: Заради континуирано следење на состојбите во просторот и спроведување на Просторниот план на Република Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и другите правни лица (извештајни единици) се должни да изготват Годишен Извештај за состојбите и промените во просторот, од својата област и истите да

ги доставуваат до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање, односно до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Содржината на извештаите, постапката и начинот на изготвување, како и роковите за нивно доставување, се уредени со "Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените во просторот и роковите за нивно доставување" (Службен весник на Република Македонија бр. 42/05,111/06 и 17/2010).

2. Општината исто така го нема информирано министерството кои урбанистички планови и урбанистички проекти се донесени во тековната година со дефиниран плански опфат (дали се разликува од издаденото Решение за Услови за планирање на просторот). Односно по донесување на планот донесувачот е должен да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање за донесувањето на урбанистичкиот план со дефиниран опфат и за земјоделското земјиште кое со планот добило статус на градежно земјиште.

➤ Во областа на бучавата комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

-Општината да започне со примена на законските надлежности во целост.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршење на надзорот ги дава и следните препораки:

-Комисијата дава препорака во општината пред се да се изврши измена на систематизацијата на работни места. Согласно Систематизација има формирано одделение за комунални дејности, собакај, урбанизам и заштита на животната средина и локален економски развој, во кое нема систематизирано ниту едно работно место за животна средина а исто така има систематизирано работно место овластен инспектор за животна средина и комунални дејности кои две области законски не се компатибилни да ги работи едно лице. Комисија препорачува во одделението да се систематизира најмалку едно работно место за животна средина и на истотот да се вработи лице кое ќе ги работи обврските на општината и надлежности од областа на животната средина, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

-Комисијата дава препорака во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на управување со отпад и управување за квалитет на амбиентниот воздух, со цел зајакнување на капацитетите за реализација на проекти, инвестициони

зафати за подобрување на општата состојба со управување на отпадот како и за квалитет на амбиентниот воздух.

За превземените активности општината да го извести министерството (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата од областа на животната средина), Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од **6 месеци** со писмен допис.

Скопје, 2023 година

Претседател на Комисија
за вршење надзор на законитоста на работата
на органите на општината, на градот Скопје и
на општините во градот Скопје
Танја Кироска Донски

Членови на Комисијата:

Лумни Јашари,
Ирена Николоска,
Влатко Цветаноски,
Даниела Ристова,
Даниела Наумоска,
Соња Фунарциска,